

УДК 636.09:615.4

Тодорюк В.Б., аспірант (todvas.86@mail.ru) ©
Львівський національний університет ветеринарної медицини та
біотехнологій імені С.З. Гжицького

МОНІТОРИНГ РИНКУ ПРОТИАНЕМІЧНИХ ЗАСОБІВ ТА ПРЕПАРАТІВ НА ОСНОВІ МІНЕРАЛЬНИХ РЕЧОВИН ДЛЯ СВИНАРСТВА

У статті розглянуто детальний моніторинг та актуальність досліджень по розробці протианемічних препаратів вітчизняного виробництва для свиней.

Ключові слова: свині, залізодефіцитна анемія, мікроелементи, препарати.

Серед інфекційних та неінфекційних хвороб людини і тварин анемія, яка виникає внаслідок дефіциту заліза, досі залишається однією з найважливіших проблем, що завдає значних економічних збитків. Насамперед виділяють аліментарну анемію, що є клініко-гематологічним синдромом, викликаним порушенням синтезу гемоглобіну, що виникає внаслідок дефіциту в організмі незамінних факторів живлення, і у першу чергу Феруму, Купруму, Кобальту, вітамінів С і В12 тощо. Водночас слід зазначити, що анемія є симптомокомплексом, який супроводжує багато патологічних процесів, але у поросят – це самостійне захворювання, що пов'язане з особливостями їх росту і розвитку [6,11].

Інтенсифікація аграрного виробництва, що пов'язана із створенням штучних умов утримання тварин і, особливо свиней, сприяє розвитку аліментарної анемії, затримці розвитку і росту поросят, а також можливі ускладнення у вигляді спотвореного апетиту, диспепсії, гастроентериту і бронхопневмонії, що призводять до загибелі 20 і більше відсотків поросят [7,13,16].

Для лікування і профілактики анемії випускають залізополісахаридні препарати, які після однієї чи двох ін'єкцій оберігають поросят-сисунів від дефіциту заліза [7,12,14].

Автором парентеральної ферротерапії, є Ральф Стокман із медичної школи Єдинбурзького університету. Він ін'єкував трьом хлоротичним молодим жінкам підшкірно цитрат заліза (II), в дозі 32 мг заліза на добу, впродовж 10 діб. У піддослідних відзначено збільшення концентрації гемоглобіну з вихідних 44% до 52%. Через 24 доби від початку дослідження рівень гемоглобіну в крові становив 72% від фізіологічної норми [15].

На даному етапі розвитку ветеринарної медицини все більше з'являються нові лікарські препарати для профілактики і лікування залізодефіцитної анемії поросят, що відповідають високим сучасним фармакологічним вимогам [8]. На сьогодні ринок України достатньо забезпечений препаратами антианемічної дії імпортного виробництва, але їх застосування призводить до збільшення собівартості виробленої продукції, зниження її конкурентоспроможності. Все це

вказує на велику науково-теоретичну та практичну значимість роботи з конструювання вітчизняних препаратів біометалів та їх використання у практичній ветеринарній медицині. Не дивлячись на багатий асортимент препаратів кожен із них містить недостатню або занадто високу кількість комплексного заліза (Fe^{+3}). Крім того, є розбіжності в їхньому складі (вітаміни, кислоти, мінеральні речовини) і кратності застосування [4]. У гемопоезі також важливу роль відіграє група мікроелементів гемостимулювальної дії (цинк, кобальт, селен). Вони провокують стимулюючий і біокаталітичний вплив на процеси кровотворення [2]. Саме тому особливо актуальним є створення нових ін'єкційних лікарських форм, збалансованих за складом, що мають високу ефективність при залізодефіцитній анемії і одночасно найменшу кратність введення.

Таблиця 1

Хронологія наповнення вітчизняного ринку протианемічними засобами

№ п/п	Назва препарату	Фармацевтична компанія	Країна	Рік аналізу / наявність (+) та відсутність (-) препаратів				
				1995	1999	2003	2006	2010
1.	Анімаферон	Експериментальна база Інституту ветеринарної медицини УААН	Україна	+	+	-	-	-
2.	Біоферонтм	ТОВ "АТ Біофарм"	Україна	-	+	+	+	+
3.	Броваферан-100	ТОВ НУ НВФ "Бровафарма"	Україна	-	-	-	+	+
4.	Декстран	АТ "Біофарм"	Україна		+	+		
5.	Декстроферин	Державна Дніпропетровська біофабрика	Україна	-	-	-	+	+
6.	Діфсел	ТзОВ "Белекотехніка"	Білорусь	-	-	-	-	+
7.	Ейзендекстран 10%	ані Медіка вест	Німеччина	-	+	+	+	-
8.	Ейзендекстран 10%	Марамед Фарма	Німеччина	-	+	+	+	-
9.	Коди-фертогал 200	Кодіфар НВ	Бельгія	-	-	+	+	-
10.	Комплекс заліза	ТОВ "Науково-Впроваджувальний Центр Агроветзахіта С.-П."	Росія	-	-	-	-	+
11.	КПП-3	Харківська біофабрика	Україна	+	+	-	-	-
12.	Реаферон-75	ПрАТ "Реагент"	Україна	-	-	-	-	+
13.	Селефер	ТзОВ "Белекотехніка"	Білорусь	-	-	-	-	+
14.	Суіферовіт	Боівет Годжув	Польща	-	+	+	+	+
15.	Суіферон	Державна Дніпропетровська біофабрика	Україна	-	-	+	+	+
16.	Суіферон	ТзОВ "Дослідно - експериментальне виробництво інституту епізоотології"	Україна	+	+	+	+	+
17.	Суіферон форте	Боівет Годжув	Польща	-	+	+	+	-
18.	Суіферровіт	Боівет Пулави СП. з о.о	Польща	-	-	+	+	+
19.	Уніферон	Державне підприємство — Дніпропетровська біофабрика	Україна	-	-	-	+	+

Продовж. табл. 1

20.	Урсоферан 100	Зерум-Верк Бернбург АГ	Німеччина	-	+	+	-	-
21.	Феральбін	Гожулянська біофабрика	Україна	+	+	-	-	-
22.	Фероглюкін-75 (синоніми «феродестран», «урсоферан»)	"Інтехновет"	Україна	+	+	-	-	-
23.	Феррібїон 10%	АТ "Біовета"	Чехія	-	-	-	+	+
24.	Ферровет 7,5 %	ТОВ "Ветсинтез"	Україна	-	-	+	+	+
25.	Феродекс	Польфа-Кутно	Польща	-	+	-	-	-
26.	Феро-100	Пантекс Голанд Б.В.	Нідерланд и	-	+	+	+	-
27.	Фероселеніт	ВК "Круг"	Україна	-	-	-	-	+

Таблиця 2а

**Аналіз рецептури протианемічних засобів та препаратів на основі
мінеральних речовин для галузі свилярства**

Назва груп та їх АДР	Найменування препаратів та вміст АДР (мг/мл)												
	Анімаферон	Біоферонтм	Броваферан-100	Декстран	Декстроферин	Діфсел	Ейзендекстран 10%	Коди-фертогал 200	КПП-3	Комплекс заліза	Реаферон-75	Селефер	Суїферовіт
Мінерали													
Заліза декстран	7,0	10,0	100,0	100,0	100,0	50,0	3,2	200,0	50,0	10,0	75,0	100,0	7,0
Міді хлорид	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,0	-	-	-
Кобальту хлорид	-	-	-	-	-	-	-	-	0,005	0,12	-	-	0,02
Селеніт натрію	-	-	-	-	-	0,3	-	-	-	0,11	-	0,1	0,02
Купруму хлориду	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,01
Цинку сульфат	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9,0	-	-	-
Кальцію пантотенат	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вітаміни													
В1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,03
В2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,012
В3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,43
В5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,16
В6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,03
В12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
РР	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші АДР													
ІНСКС*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Продовж. табл. 2а

Магнію хлорид	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Купрум хлорид	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Іод	-	-	-	-	-	4,8	-	-	-	0,26	-	-	-
Марганцю хлорид	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7,0	-	-	-
Фенол	-	-	-	-	-	-	0,05	-	-	-	-	-	-

Таблиця 2б

Назва груп та їх АДР	Найменування препаратів та вміст АДР (мг/мл)												
	Суіферон	Суіферон форте	Суіферровіт	Уніферон	Урсоферан 100	Феральбін	Фероглюкін 75	Феррібіон 10%	Ферровет 7,5%	Феродекс	Феро-100	Фероселеніт	
Мінерали													
Заліза декстран	7,0	18,0	7,0	95,0	225,0	7,0	75,0	100,0	75,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Міді хлорид	0,02	0,03	0,03	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Кобальту хлорид	0,003	0,04	0,03	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Селеніт натрію	0,003	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Купрум хлориду	0,03	0,03	0,03	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Цинку сульфат	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Кальцію пантотенат	0,016	0,01	0,016	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вітаміни													
B1	0,03	0,03	0,03	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
B2	0,01	0,01	0,012	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
B3	0,43	0,45	0,43	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
B5	0,02	0,01	0,016	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
B6	0,003	0,003	0,03	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
B12	-	0,08	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,5
PP	-	-	0,42	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші АДР													
ІНСКС*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Магнію хлорид	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Купрум хлорид	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Іод	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Марганцю хлорид	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
*ФСК Білок	-	-	-	-	-	-	0,006	-	-	-	-	-	-
*ФСК Катіонне залізо	-	-	-	-	-	-	0,01	-	-	-	-	-	-

* фільтрат сироватки крові

Нами проведено детальний моніторинг ветеринарних препаратів, що мають антианемічну дію, як вітчизняного виробництва так і зарубіжного. При цьому вивчалась хронологія наповнення лікарськими засобами вітчизняного ринку (табл. № 1), аналіз рецептури протианемічних засобів та препаратів на основі мінеральних речовин (табл. 2а та 2б).

Для вирішення питання нами пропонується два принципово нових препарати, а саме "Мін-Бе-Віт" та "Акваполімін", що розроблені на базі ТОВ НУ НВФ "Бровафарма". Вони у своєму складі містять мікроелементи та вітаміни, що знаходяться у фізіологічно обґрунтованому співвідношенні. Фармакологічний

вплив даних препаратів буде детально вивчено на свинях і подано їх оцінку у наших наступних повідомленнях. Усе це є лише фрагментом нашої наукової роботи, а дослідження в такому плані будуть продовжуватись.

Література

1. Березовський А.В. Препарати для ветеринарної медицини. – К.: Урожай. – 1995. – 207 с.
2. Беренштейн Ф.Я. Микроэлементы в физиологии и патологии животных. Минск, 1966. 196 с.
3. Борзионов В.Д., Лютавина Е.А. Применение комплигена при железодефицитной анемии поросят-сисунгов. // Ветеринария. 2011. №6 с. 14-15
4. Бузлама В.С., Мещеряков Н.П., Самохин В.Т. и др. Феррокал при профилактике алиментарной анемии поросят // Ветеринария. 1997. №2 с. 53-54
5. Вербицкий П.І., Косенко М.В., Косенко Ю.М., Зарума Л.Є. Ветеринарні препарати, кормові добавки і корми закордонного виробництва. – Львів: Афіша, 2003. – Т.1. – 414 с.
6. Власенко В.М., Оненко В.І., Присадибне свинарство. - К.: Бібліотека ветеринарної медицини., 2000. -64с.
7. Карелин А.И. Анемия поросят. М.:Россельхозиздат, 1983. -166 с.
8. Карелин А.И. Рекомендации по применению железосодержащих препаратов с целью профилактики алиментарной анемии и повышения иммунологической реактивности поросят. – М.: Колос, 1971. -173 с.
9. Каталог ветеринарних лікарських засобів для тварин, зареєстрованих і дозволених для використання в Україні / Під редак. Бісюка І.Ю. – К., 2006 – 170 с.
10. Косенко М.В., Достоевський П.П., Березовський А.В. та співав. Довідник ветеринарних препаратів і кормових добавок зарубіжного виробництва. – К.: Ветінформ, 1999. – 352 с.
11. Снитинский В.В. Повышение сохранности поросят и особенности обмена веществ в ранний постнатальный период. Вестник сельскохозяйственной науки, - 1987. - №5 с. 89-91.
12. Трошин А.Н. Применение препарата ферро-квин для профилактики железодефицитной анемии свиней. // Ветеринарный врач. 2007. №1 с. 44-47
13. Keglaj E.B. Elsevier Sci., Nut. Res. №22, 2002, p. 1211
14. Stockman, R. The treatment of chlorosis by iron and some other drugs. 1893, Br. Med. J. I:881-885, 942-944
15. Us Pharmacopoeia 24-th Ed. 2000, Iron Dextran Injection p. 916-917
16. Venn A. J., McCance R.A., Widowson E.M., 1947, Iron metabolism in piglet anemia, J. Com. Path. 57, p.314-325
17. <http://vet.gov.ua/db/drugs>

Summary Todorvuk VB

MONITORING OF MARKET OF ANTIANAEMIC FACILITIES AND PREPARATIONS ON BASIS OF MINERAL MATTERS FOR PIG BREEDING

In the article is considered the detailed monitoring and actuality of researches on development of antianaemic preparations of domestic production for pigs.

Рецензент – д.вет.н., проф. Гуфрій Д.Ф.